

Giro d' Burčák

8. ročník - Znojensko

Národní park Podyjí

Termín konání: 3. – 10. září 2016

Ubytování: v historickém centru Znojma, penzion U Mikuláše..

Cena za ubytování: 370 Kč/osobu a noc

Doprava do místa ubytování: individuální, sraz účastníků v sobotu 3. září 2016 do 14:00 hod. v místě ubytování. Pro zájemce o dopravu vlakem bude odjezd:

Pardubice: 7:04 - Brno 9:02/9:54 - Moravské Bránice 10:26/10:29 - Bohutice 10:49 hod.

Kdo má zájem o cestu vlakem, ať se přihlásí do 31. 8. 2016 na e-mail: dracinsky@tiscali.cz, nebo na mobil 732 959 402

Zakončení: v sobotu 10. září 2016. Odjezd individuální.

Stravování: z vlastních zásob, v restauracích ve Znojmě a na trasách. V místě ubytování je k dispozici kuchyňka

Přihlášky: nejpozději do 31. května 2016 se zálohou na ubytování ve výši 2 000, - Kč. Kapacita ubytování je omezena (max. 22 osob).

V případě odhlášení je nutné počítat se stornopoplatkem. Přihlášky zasílejte Dáše Ehrenbergerové:

e-mail: egova@seznam.cz, mobil 739 569 070. Zálohu uhradte převodem na klubový účet; ČSOB a.s., čú.: 131 627 997 / 0300. Viz pravidla přihlašování na webových stránkách klubu www.kct-slovan-pardubice.info

Trasy vedou převážně po silnicích 3. třídy, některé úseky po silnicích 2. třídy a po značených cyklotrasách na lesních a polních cestách.

Trasy mohou být upraveny v závislosti na počasí a na stavu nezpevněných cest.

Účastníci akce jedou na vlastní nebezpečí, jsou povinni dodržovat pravidla silničního provozu, dodržovat pokyny vedoucího akce a dbát o svou bezpečnost.

Na dny výjezdu do Rakouska je nutné mít vybavené cestovní připojištění pro případ nehody

Doporučené vybavení: vhodné je jakékoliv kolo mimo galuskového. Vhodné oblečení a obuv na kolo i na ubytování, pláštěnku a cyklistickou přilbu. S sebou vezměte náhradní duši a lepení, zámek, blikáčku, světlo, náhradní oblečení atd.

Kromě aktivního ježdění na kole je plánováno po návratu z trasy také posezení při víně a koštování dobrého burčáku.

Při této akci je možno plnit podmínky turistického odznaku: TTO – Moravský sklípan.

Trasy připravil a výlet vede: ing. Petr Dračínský

(mobil 732 959 402, operátor T-Mobile CZ)

Plánované trasy:

1. den – sobota 3. září

Individuální doprava do Znojma. Sraz v penzionu U Mikuláše do 14:00 hod.

Odpoledne společná poznávací procházka po Znojmě.

Pro ty, kdo pojedou vlakem – délka trasy 33 km, stoupání 251 m

Bohutice [2] - cyklo 5006 - Miroslav [4] - silnice č. 400 - Hostěradice - silnice č. 413 - Prosiměřice - Těšetice - Suchohrdly - Znojmo [1]

2. den – neděle 4. září – délka trasy 65 km, stoupání 580 m

Znojmo, Mikulášské nám. - Komenského nám. - cyklo 5006 - nám. Armády - Kuchařovice - Znojemská - Těšetice - silnice č. 413 - Prosiměřice - Vítonice - silnice - Oleksovice [3] - vod. n. Oleksovice - silnice 397 - Hostěradice - Miroslav [4] - cyklo Znojemská - Hostěradice - cyklo 5006 - Skalice [5], zámek - Višňové [6] - Horní Dunajovice [7] - cyklo Moravia - Tvořihráz [8] - cyklo Moravia - Výrovce [9] - autocamp Výr - silnice - Únanov - silnice č. 399 - Znojmo - cyklo 481 - nám. Svobody - Horní nám. - Václavské nám. - Mikulášské nám.

3. den – pondělí 5. září – délka trasy 58 km, stoupání 300 m

Mikulášské nám. - Dyjská ul. - Loucký klášter - cyklo Moravská vinná - Nový Šaldorf [10] - Letiště - Načeratice - cyklo Moravská vinná - Strachotice [11] - silnice - Valtrovice - Sídliště - podél trati - PR Karlov [12] - rybníky Dolní a Prostřední Karlov - Božice - cyklo Znojemská - Borotice - zám. Lechovice [13] - Lechovice - Práče - Bantice - neznačeně kolem Těšetic - Purkrábka - cyklo Znojemská - Kuchařovice - Znojmo, Mikulášské nám.

4. den – úterý 6. září – délka trasy 39 km, stoupání 470 m

Mikulášské nám. - Pod Karolininými sady - cyklo 5000, EV13 - Hradiště [14] - cyklo 5000 - Králův stolec [15] - Andělský mlýn - cyklo 5000, EV13 - Podmolí [16] - Nivky, rozc. - cyklo 48, 5000, Znojemská - vinice - Šobes [17] - Pod Šobesem - cyklo 5000 - Havranické vřesoviště [18] - Havraníky [19] - cyklo 5001 - Sealsfieldův kámen [20] - Popice [21] - cyklo 5000, EV13 - Konice [22] - cyklo Moravská vinná - Nový Šaldorf [10] - Znojmo, Loucký klášter - Mikulášské náměstí.

5. den – středa 7. září – délka trasy 68 km, stoupání 570 m

Mikulášské nám. - Dyjská ul. - Loucký klášter - cyklo Moravská vinná - Nový Šaldorf [10] - cyklo Vinařským krajem - Načeratice - cyklo 5007, Moravská vinná - Vrbovec - Dyjákovičky [34] - cyklo 5007 - rozc. u Ivana - cyklo 5007a - hraniční přechod - cyklo - TAR, Ein Tal am Rad - cyklo 8, Grenzlandradweg - Seefeld [24] - zelená Seefeld-Kadolz - pokračovat rovně po silnici - Jaroslavice [25] - cyklo 48, Moravská vinná - Slup [26] - za obcí neznačenou cestou doleva až na cyklo 5007 - doprava až k neznačenému rozcestí - Lampelberk [27] - neznačeně - Vrbovec [28] - cyklo 5007 - Načeratice - Tasovice - Dyje - cyklo 5007, Znojemská - Dobšice - cyklo Znojemská - Loucký klášter - Mikulášské nám.

6. den – čtvrtek 8. září – délka trasy 59 km, stoupání 965 m

Mikulášské nám. - Václavské nám. - nám. Svobody - cyklo 5007 - Citonice [29] - Bezkov - Horní Břečkov [30] - po silnici - Čížov [31] - cyklo 5003 - Hardegská vyhlídka [43] - Hardeg [42] - silnice L38, cyklo KTM, THAYA - Merkersdorf - hrad Kaja [41] - Merkersdorf - silnice L38, cyklo 830, KTM, Thaya - Niederfladnitz - Edelsee - Hofern - cyklo 830, KTM - Windmühlheuriger - Retz [42] - cyklo CDNY, Der Chardonnay - Oberretzbach [43] - cyklo WK - Heileger Stein [44] - Horecký kopec - cyklo 5239 - Nad Danížem - cyklo Znojemská - Hnanice [45] - silnice 413 - Nad Hnanicemi, hotel - cyklo 48 - Šatov [46] - cyklo EV13, Moravská vinná - Havraníky [19] - Popická kaple [47] - Popice [21] - Konice [22] - Kraví hora - Údolí Dyje - Znojmo, Mikulášské nám.

7. den – pátek 9. září – délka trasy 71 km, stoupání 795 m

Mikulášské nám. - Pod Karolininými sady - cyklo 5000, EV13 - Hradiště [14] - cyklo Znojemská - Mašovice [48] - po silnici - Bezkov - cyklo 5007 - Horní Břečkov [30] - Lesná [50] - cyklo 48 - Pod Větrníkem - cyklo 5122, Mlynářská - Zadní Hamry, lávka - Vranov nad Dyjí [51] - cyklo 48, Mlynářská - Vranovská přehrada [52], lávka - Šumná - cyklo 5010 - Pavlice - Boskovštejn [53] - cyklo, Krumlovsko-Jevišovicko, 5265 - Jiřice [54] - Černý les, rozc. - cyklo Krumlovsko-Jevišovicko, 5263 - Střelice - Jevišovice [55] - cyklo Krumlovsko-Jevišovicko, později 5264 - Plaňava, rozc. - Hluboké Mašůvky [56] - cyklo 481, silnice 361 - Přímětice [57] - Znojmo, nám. Komenského - Mikulášské nám.

8. den – sobota 10. září

Zakončení akce. Individuální odjezd.

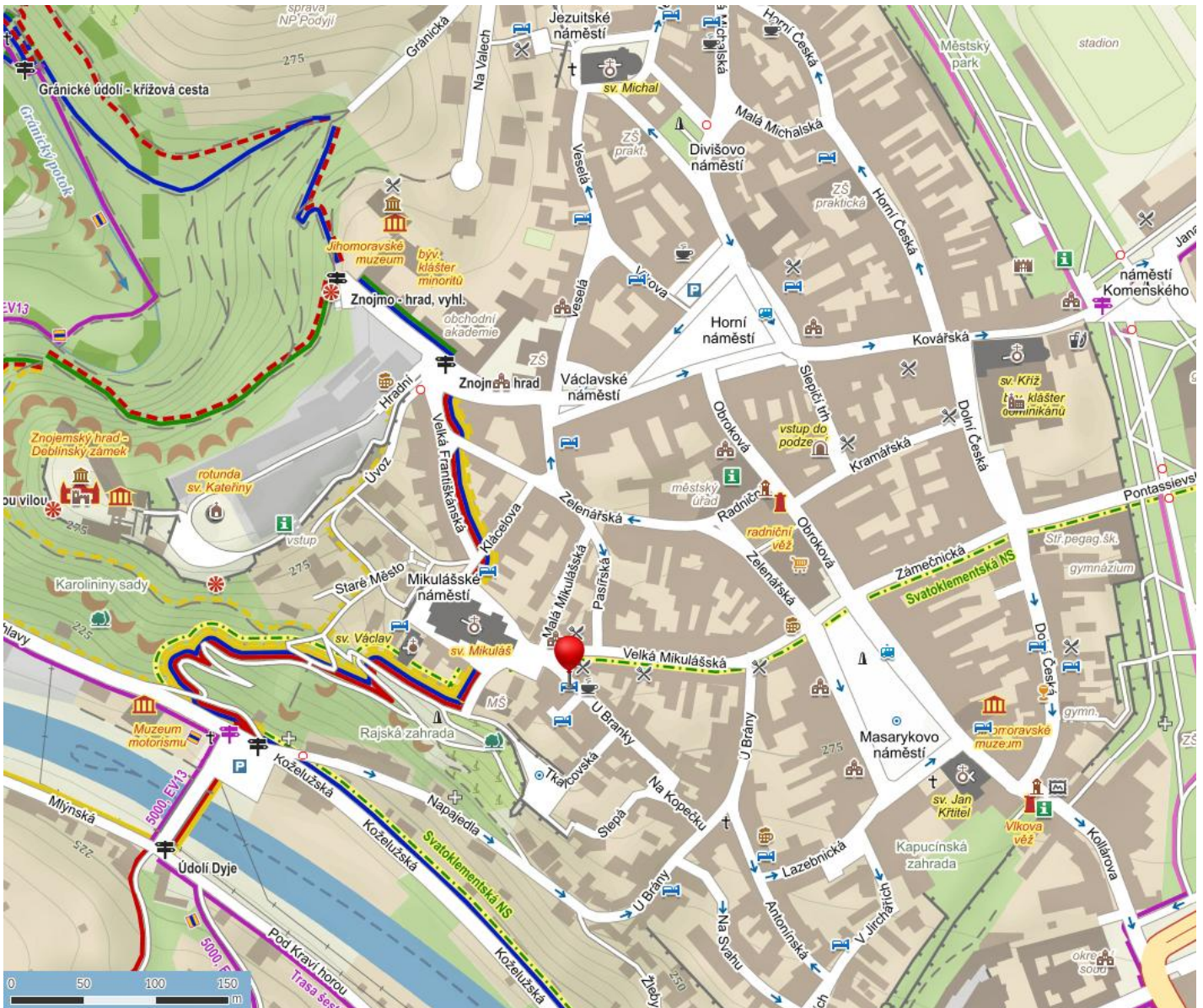
Pro ty, kdo pojedou vlakem je nejvýhodnější varianta odjet na kole do Bohutic a odtud vlakem do Pardubic. Cykotrasa do Bohutic (délka trasy 33 km, stoupání 240 m):

Mikulášské nám. - nám. Armády - Palackého ul. - Rooseveltova - Suchohrdelská - silnice č.413 - Suchohrdly - Prosiměřice - Hostěradice - cyklo 5006 - Miroslav - Bohutice.

.Vlak: Bohutice	10:07	12:07	14:07
Brno	11:04/12:57	13:04/14:57	15:04/16,55
Pardubice	14:54	16:54	18:54

Historické centrum Znojma (červeně vyznačen je penzion U Mikuláše)

Zajímavosti na trase

[1] Znojmo - vzorků skvělých moravských vín. Vždyť Znojmo je také proslulým centrem vinařství. A kdo se již městského ruchu nabažil, může si odpočinout v příjemném chládku parků a příměstských lesoparků anebo vyrazit na výlet do Národního parku město ohraničující území NP z východu. Místo bylo osídleno již v době kamenné. Historie města navazuje na tradici staroslovanského hradiště, které leželo nad soutokem Dyje a Gránického potoka. Po rozpadu Velké Moravy v první polovině 11. století vznikl na druhé straně hlubokého údolí v roce 1046 hrad Znojem, který byl v letech 1055 - 1222 sídlem údělných knížat z rodu Přemyslovců. V době panování českého krále Přemysla Otakara I. došlo ke sloučení několika tehdejších osad okolo hradu. Tím vzniklo město Znojmo, které bylo v roce 1226 povýšeno na město královské. R. 1190 založil údělný kníže Konrád Ota premonstrátský klášter v Louce, jehož historie je velmi úzce spjatá s rozvojem města Znojma. Ve 13. století jsou ve městě zakládány kláštery dalších řádů - minoritů, dominikánů a klarisek. Ve středověku vznikl půdorys starého města sevřeného hradbami, který se zachoval dodnes. Po požáru 1490 je celé 16. stol. ve znamení renesanční přestavby, kterou vedou stavební mistři z Rakouska a Itálie. Z této doby pochází celá řada měšťanských i šlechtických domů a paláce s barokními doplňky. Po bitvě na Bílé hoře se zde v roce 1628 konal zemský sněm, na kterém bylo pro Moravu přijato Obnovené zřízení zemské, jež uzákonilo dědičnost Habsburků na českém trůně, absolutismus, rekatolizaci a germanizaci. 17. století bylo pro Znojmo velmi těžkým obdobím. Roku 1645 obsadila město vojsko švédského generála Torstensonova, roku 1663 hrozili Turci obsazením Znojma a v letech 1679 - 1680 bylo zasaženo ničivou epidemií moru. Josefínské reformy roku 1784 přinesly Znojmu nejen zrušení několika klášterů, ale také ukončení významných uměleckých zakázek. V průběhu deseti let se městem převalilo několik armád - roku 1799 ruská vojska na cestě do Itálie, roku 1805 francouzská vojska při postupu na Slavkov. V roce 1809 se v okolí města svedla prudká bitva mezi vojsky císaře Napoleona a rakouského císaře Františka I. Pobyt vítězných Francouzů stál město víc než čtvrt milionu zlatých. Větší rozvoj města nastal až ve druhé polovině 19. století s budováním císařských silnic do Prahy, Vídně a Brna. V té době město opustilo středověké hranice a začalo se rozrůstat na místě bývalých sadů a vinic. V období českého obrozenectví byl v roce 1870 ve Znojme založen vlastencem, notářem a básníkem Janem Vlčkem první český spolek Beseda Znojemská. V roce 1918 byl německým obyvatelstvem učiněn neúspěšný pokus o odtržení Znojma a Znojemska od nově vzniklé Československé republiky. V době II. světové války bylo Znojmo součástí Sudet. Znojmo bylo osvobozeno Rudou armádou 8. května 1945. Celý historický střed města byl v roce 1971 vyhlášen za Městskou památkovou rezervaci. Znojmo je proslulé vínem a znojemskými okurkami, které sem přivezl v 16. stol. opat louckého kláštera Šebestián Freytag z Čepiroh jako lék proti moru. Staletou historii oblíbeného města českých králů a moravských markrabat lze nejlépe dokumentovat na četných architektonických památkách, které jsou ukázkovou učebnicí všech stavebních stylů: hradní areál s barokním zámekem a národní kulturní památkou - románskou rotundou sv. Kateřiny, nebo monumentální gotický děkanský chrám sv. Mikuláše a další půltucet středověkých kostelů a klášterů včetně obrovitého komplexu budov premonstrátského opatství Louka. Daleko více než kterékoli jiné město v České republice je Znojmo živoucí ukázkou skvělého života v období renesance. Měšťanských domů z tohoto období se dochovaly ve městě desítky. A vysoko nade všemi shlíží štíhlá radniční věž – neodmyslitelná dominanta města. Slunné arkádové dvory a elegantně zaklenuté mázhauzy nabízejí posezení žízlivým turistům, tajemný středověký labyrint úzkých uliček a podzemních chodeb láká k dobrodružným výpravám, vinné sklípky zase k degustacím vzorků skvělých moravských vín. Vždyť Znojmo je také proslulým centrem vinařství. A kdo se již městského ruchu nabažil, může si odpočinout v příjemném chládku parků a příměstských lesoparků anebo vyrazit na výlet do Národního parku Podyjí.

Loucký klášter - je významná znojemská památka. Premonstrátský klášter v Louce založil český kníže Konrád Otta spolu se svou matkou Marií v roce 1190. Během husitských válek byl 12. listopadu 1425 vypleněn husitskými vojsky. V 18. století byla zahájena mohutná přestavba, která však nebyla dokončena, neboť byl klášter v roce 1784 zrušen během reformy Josefa II. Poté v budově sídlila továrna na zpracování tabáku, vojenská akademie a až do roku 1993 klášter sloužil jako kasárna. V současné době jeho část používá firma Znovín Znojmo pro uložení lahví s vínem, prodejnu vín, pořádání různých společenských akcí a je zde umístěno malé muzeum vinařství.

Využívaná je pouze asi 1/25tina celého obrovského areálu. Většina objektu nečinně chátrá a čeká na mecenáše, který by ho zachránil.

[2] Bohutice – první písemná zmínka o Bohuticích je doložena z roku 1253 (zpráva o farním kostele), avšak první osídlení oblasti se mapuje do mladší doby kamenné 4500-2700 let př. n. l. Obec bývala vždy zemědělsko-vinařskou oblastí. Zejména v 19. stol. se proslavila pěstováním a šlechtěním ovocných stromů. V této době vznikla také odrůda „Bohutická Meruňka“. Zejména v dnešní době je v obci hojně rozšiřováno vinařství, které má v místní lokalitě dobré podmínky a tradici. Unikátním dílem je zrestaurovaná Bohutická křížová cesta - soubor 48 dřevěných soch v životní velikosti. Z dalších památek stojí za povšimnutí zmenšená kopie Lurdské jeskyně s oltářem z kararského mramoru, kterou nechal vybudovat místní farář František Prášek. Díky tomu se z Bohutic stalo známé poutní místo, kam přicházelo pět až šest tisíc poutníků. Zámek Bohutice - původní tvrz vybudovali v 15. st. příslušníci rodu z Mukodě. V 17. st. byla přestavěna na renesanční zámek. V 18. st. bylo přistavěno barokní křídlo. Na nádvoří se nachází barokní kašna. Kostel Nanebevzetí Panny Marie postavený v letech 1867 – 69.

[3] Oleksovice - osud obce, stejně jako řady dalších znojenských obcí, byl v minulosti spojen s klášteřem v Louce u Znojma. Obec mu patřila po celou dobu jeho existence, tedy od roku 1190, kdy jsou Oleksovice zmiňovány v zakládací listině louckého kláštera, až po zrušení kláštera v roce 1784. Dominantou obce je kostel Nanebevzetí panny Marie pocházející z 2. poloviny 13. století s raně gotickým jádrem. Dále jsou zde kaplička, sousoší Nejsvětější Trojice, sloup se sochou Ukřížování, fara z roku 1776 s kamennou sochou sv. Floriana nebo kříž na mramorovém sloupu. Na toku Skaličky vybudovaná vodní nádrž Oleskovice, sloužící k ochraně proti povodním a k rekreaci

[4] Miroslav – město vzniklo v roce 1965 postupným rozšířením a poté spojením tří samostatných obcí a to městečka Miroslav, obce Česká Ves a Václavov. Nejstarší písemná zmínka je z roku 1222 a patří k obci Česká Ves. Na úpatí vrcholku Markov vznikla později osada Václavov. Mezi oběma obcemi byla založena trhovská ves a v blízkosti skalního výstupku byla postavena tvrz, později přestavěná na renesanční zámek. Tato osada je v písemnostech z roku 1387 označena jako Miroslav. V roce 1533 povýšena na městečko. Obyvatelé městečka se živilí především pěstováním, výrobou a prodejem vína. Koncem druhé světové války byla řada historických staveb zničena bombardováním. Několik dalších historických domů bylo zbouráno i v pozdějších letech anebo byla jejich historická hodnota zničena necitelnou přestavbou a modernizací. Z historických staveb, které se ve městě dochovaly, jmenujme barokní kostel svatého Petra a Pavla, budovu radnice na náměstí postavenou v roce 1903. Renesanční budova fary pochází z roku 1723 a nedaleko fary je sýpka postavená v roce 1737. Zajímavostí města je barokní desátkový vinný sklep, který byl vyhloubený ve skále a v jeho prostorách je i lisovna, oboje pochází z roku 1748. Město mělo i židovskou čtvrť a do dnešních dnů se dochovalo několik domů, synagoga, přestavěná na kulturní dům a hřbitov založený v 16. století.

[5] Skalice – obec prvně zmíněna r. 1252. Klasicistní zámek z počátku 19. stol., nyní účelově využit. Kolem anglický park se vzácnými dřevinami a kašnou s delfíny z 2. poloviny 18. stol. V obci dvě sochy sv. Jana Nepomuckého, na návrší kaplička a sýpka z přelomu 18. a 19. stol.

[6] Višňové – velká vinařská obec prvně zmiňována r. 1234, status městyse z r. 1528 obnoven r. 2007, r. 1775 centrum selského povstání. Stará tvrz přestavěna r. 1796 na pozdně barokní zámek, empírově upraven r. 1836, nyní účelově využit. Kolem anglický park z poloviny 19. stol. se vzácnými dřevinami, před zámkem sochy antických bohů. Kostel sv. Jana Křtitele gotického původu z přelomu 13. a 14. stol. upravován r. 1596 a pak romanticky v letech 1894-1901, věž z r. 1824. Socha sv. Floriána a dvě sochy sv. Jana Nepomuckého, vesměs z poloviny 18. stol. Dochováno větrné kolo z r. 1910 k čerpání pitné vody, rekonstruováno koncem 20. stol.

[7] Horní Dunajovice – jsou větší vinařskou obcí. Byla k nim připojena osada Domčice jako místní část a společně mají 650 obyvatel. První písemná zmínka o obci je z roku 1358 a jejími majiteli byli vladykové z Dunajovic. V obci byla postavena vodní tvrz, jež je prvně zmíněná v roce 1386. V letech 1536 až 1586 byla tato tvrz přestavěna na renesanční zámek a obec byla povýšena na městečko. V držení městečka se vystřídala řada šlechtických rodů. V 1683 získává zámek Strahovský klášter. V 17. století prodělal zámek barokní přestavbu a v 18. století ztratilo městečko i zámek své postavení a zámek byl přebudován na sýpku. Kromě zámku dominuje obci kostel Nejsvětější Trojice pocházející z poloviny 16. století. Jeho dnešní podoba je po přestavbě v

letech 1768 a 1969. V Domčicích najdeme pozdně barokní kapli svatého Jana Nepomuckého z počátku 19. stol. Severozápadním směrem od Horních Dunajovic je na toku Křepčičky vybudovaná zavlažovací nádrž Dunajovice, využívaná také jako přírodní koupaliště a u západního okraje Domčic je Domčický rybník. Východním směrem od obce jsou rozlehlé vinice a západním směrem se nad obcí zvedá Šibeniční kopec na jehož východní stráni je přírodní památka Pod Šibeničním kopcem.

[8] Tvořihráz – obec prvně zmíněna r. 1349. Gotická tvrz ze 14. stol. po požáru r. 1634 zanikla beze stop. Po r. 1689 vybudován barokní zámek s kaplí sv. Dominika jako letní rezidence znojemských dominikánů, upravován po požáru r. 1732 a znovu kolem r. 1900, pod ním rozsáhlé vinné sklepy, nyní účelově využité. Socha sv. Jana Nepomuckého a barokní kamenný most přes Jevišovku z r. 1706.

[9] Výrovce - obec se rozkládá podél toku řeky Jevišovky a na severozápadním úpatí kopce Na Brtníku. Západním směrem nedaleko obce byla na řece Jevišovce vybudovaná vodní nádrž Výrovce, využívaná k letní rekreaci a k závlahám. Na východním břehu vodní nádrže byl vybudován kemp s potřebným zázemím. Jihozápadně od obce tvoří tok řeky Jevišovky pěkné údolí, v tomto místě se nad tokem řeky zvedají zajímavé skalní útvary. První písemná zmínka o obci je z roku 1299. Ve středu obce najdeme pěknou kapličku a v její blízkosti zvoničku.

[10] Nový Šaldorf - Sedlešovice – velká vinařská obec, složená ze tří jednotlivých částí (Starý Šaldorf, Nový Šaldorf a Sedlešovice). Zajímavostí obce je sklepní ulička, která patří k nejzajímavějším na Znojemsku (nachází se tu kolem 180 vinných sklepů). První písemná zmínka o obci je z roku 1634. V obci se dochovalo několik památek a to kaple v Novém Šaldorfu, kaplička sv. Urbana, kaplička v Sedlešovicích a boží muka. Zajímavou památkou je vinařský lis v Novém Šaldorfu.

[11] Strachotice – starobylá obec prvně připomínána již r. 1190. Barokní kostel sv. Jiří z r. 1744 přestavěn po požáru r. 1776, u něj několik barokních soch. V přilehlé místní části Micmanice kaple sv. Andělů strážných z r. 1895 a starobylý vodní mlýn, doložen již r. 1302, nyní upraven na malou vodní elektrárnu.

[12] PR Karlov - přírodní rezervace, která patří mezi nejstarší na Znojemsku, se rozprostírá na svahu a následně plošině v údolí Příčnického potoka. Jde o zbytek přirozené doubravy a habrové javořiny obklopený rozsáhlými akátinami. Jádrem chráněného území je porost listnatých dřevin, jemuž vévodí dub letní, habr obecný a lípa malolistá. V menší míře je přítomen javor babyka a javor mléč. Stáří porostů je mezi 80 – 150 lety.

[13] Lechovice – první písemná zmínka o obci je z roku 1287 a byla majetkem kostela svatého Michala ve Znojmě. V roce 1317 získává obec do majetku klášter svaté Kláry a z tohoto roku je první zmínka o zdejší kostele. V tomto období byla obec rozdělena na několik dílů a jednotlivě rozprodána. Lechovice byly sjednoceny v roce 1398 jejím majitelem se stává Jan z Vejtmile. Po té byla obec opět rozdělena a o spojení se zasloužil v roce 1412 nový majitel Ondřej z Bítovan. Po té se v držení obce vystřídalo několik šlechtických rodů a v roce 1660 se Lechovice stávají majetkem louckého kláštera. Ve 14. století stávala v obci tvrz, jež postupem času zcela zanikla. Ve středu obce najdeme pěknou zvoničku a v jejím sousedství sloup Nejsvětější Trojice z konce 18. století. Barokní zámek nedaleko obce byl postaven v roce 1740 jako letní rezidence kláštera v Louce. V roce 1824 nechal toto sídlo přestavět jeho majitel vídeňský měšťan J. Lang na patrový klasicistní zámek. V současné době je v zámku domov řádových sester svatého Františka. Poutní kostel Navštívení panny Marie stojící nedaleko zámku byl postaven v roce 1715 až 1720 v barokním stylu. Kostel je zajímavý svým křížovým půdorysem, dvěma věžemi a třemi kopulemi. Interiér kostela je bohatě zdobený freskami. Dnešní podoba kostela je z roku 1947, kdy prodělal rozsáhlé opravy, protože byl za druhé světové války značně poškozen. Severovýchodně se nad obcí zvedá Zámecký vrch. Na jižním úpatí tohoto kopce stojí budova zámku a nedaleko ní hodnotný poutní kostel Navštívení panny Marie. Zámek a kostel je obklopen parkem, ve kterém najdeme hrobní kapli Kúbecků, několik kašen a památný dub.

[14] Znojmo-Hradiště – místní část města Znojma nazývaná Hradiště se vypíná na vysoké skalní ostrožně nad řekou Dyjí. Hradiště je místem s více než tisíciletou historií. Nabízí cenné architektonické památky, nádhernou přírodu, úchvatné vyhlídky do okolí. Hradišťská ostrožna je lidmi osídlena téměř nepřetržitě už od hlubokého pravěku. Zdejší velkomoravská pevnost byla někdy v 10. století vyvrácena kočovnými Maďary. Život zde nezaujal, ovšem mocenské centrum

se nedlouho potom přesunulo na sousední návrší, kde byl založen přemyslovský hrad. Kolem něj postupně vzniklo město Znojmo. Celému Hradišti dnes vévodí komplex budov kláštera a probošství, které od 13. století patří řádu Křížovníků s červenou hvězdou. Součástí komplexu je také původně gotický kostel sv. Hypolita, přestavěný v 18. století do dnešní barokní podoby. Původní kostel ze 13. století byl postaven na základech velkomoravské rotundy. Na Hradišti nalezneme ještě celou řadu dalších církevních památek. Především se jedná o barokní poutní kostel sv. Antonína Paduánského na východním okraji Hradiště přímo nad Gránickým údolím. Ke kostelu směřuje zajímavá křížová cesta, v roce 1992 kompletně zrenovovaná. Její začátek se nachází v Gránickém údolí přímo pod znojemským hradem. Několik desítek metrů od kostela sv. Antonína stojí na konci nenápadné pěšinky mezi zahradami kaplička sv. Eliáše. Z ochozu kolem této kaple je možné shlédnout celé Znojmo a zalesněné údolí Dyje a Znojemskou přehradu. Neméně zajímavou je také empírová cholerová kaple Panny Marie, kterou nechal v roce 1832 vybudovat křížovnícký probošt Florián Lang jako vděk za to, že se Hradišti vyhnula epidemie cholery sužující Znojmo. V sousedství kaple byl z bílých kamenů (které pocházejí ze žíly tvrdé horniny, která zde vystupuje k povrchu) vybudován znak řádu křížovníků. V průběhu desetiletí však byl znak rozrušen a ze zbylých roztroušených kamenů vytvořila lidová tvořivost pověst o zkamenělých pasoucích se ovečkách. Nedaleko cholerové kapličky, na okraji hlubokého lesa, se nachází romantické zákoutí - studánka U Samaritánky. Tomuto prameni jsou už od pradávna přisuzovány léčivé vlastnosti. V areálu obce se nacházejí pozůstatky několika fortifikací. Vedle hradby zdejší velkomoravské pevnosti, z níž se však do dnešních dob mnoho nezachovalo, je to zejména opevnění křížovníckého probošství a přilehlé osady. Dodnes se v centrální části Hradiště zachovala vstupní brána a několik věží se střílnami, jedna z nich při vjezdu do obce směrem od Znojma.

[15] Králův stolec – vyhlídkový altán byl zbudován roku 1922 společným úsilím spolků německých a českých turistů. Z Králova stolce, jak pravý pověst, pozoroval polský král Jan III. Sobieski přechod svého třicetitisícového vojska přes řeku Dyji, když na přelomu srpna a září roku 1683 spěchal na pomoc císařské Vídni. Ta byla již dva měsíce v obklíčení osmanských Turků. Pokud je v řece málo vody, lze z Králova stolce vidět zbytky pilířů mostu a základy někdejšího Trauznického mlýna.

[16] Podmolí – obec ochranného pásma NP. V okolí nálezy z doby bronzové a slovanské. První zmínka z roku 1226. V obci kaple Bolestné Panny Marie z roku 1753. Zachovaná původní vesnická zástavba.

[17] Šobes - lokalita byla osídlena již ve starší době kamenné. Pravěké hradiště zde bylo v době bronzové, osídlení i v čase Keltů a v době římské. Již ve středověku byla lokalita využívána k pěstování vinné révy. Víno bylo proslulé svojí kvalitou a zejména v minulém století dodáváno na císařský dvůr a do významných vídeňských restaurací. Dnes se zde vinná réva pěstuje na ploše asi 11 ha. Lokalita je řazena mezi deset nejlepších vinařských poloh v Evropě. Pěstují se zde především bílá vína: rulandské šedé a bílé, ryzlink rýnský a vlašský. V letních měsících je možnost ochutnávky vín z této polohy přímo na vinici. (Akce je součástí vinařského turistického programu, který na Šobesu provozuje společnost Znovín, a.s.). V nejužším místě šobeského meandru je pěkný výhled na obě strany hřbetu. V okolí je teplomilná doubrava s hojným výskytem parazitického ochmetu evropského. Po hřbetu vede tzv. Římská cesta - stará obchodní cesta spojující již od raného středověku české země a Rakousko.

[18] Havranické vřesoviště - přes 100 ha stepních lad se vzácnou teplomilnou stepní flórou a faunou. Dominantu tvoří traviny (kostřavy, ostřice nízká) nebo keříčky (vřes obecný, kručinka chlupatá). V Evropě unikátní typ vřesoviště rostoucích na suchém a teplém stanovišti. Hojný výskyt vzácných a chráněných druhů (koniklec velkokvětý, divizna fialová, smil písečný, kavyl Ivanův, kudlanka nábožná, stepník rudý, dudek evropský, strnad zahradní).

[19] Havraníky - obec ležící v ochranném pásmu NP. První zmínka je z roku 1229. V okolí obce nálezy pohřebiště, keramiky a kamenných nástrojů z mladší doby kamenné. Kostel sv. Linharta z 1. pol. 19. stol. na starších základech. Dochované ukázky původní vesnické zástavby.

[20] Sealsfieldův kámen - Vyhlídka do hlubokého kaňonu Dyje na Popickém okruhu. Oblíbené místo spisovatele Karla Antona Postla (později používal anglický pseudonym Charles Sealsfield), narozeného r. 1793 v Popicích. Studoval teologii ve Znojmě a v Praze, vstoupil do řádu Křížovníků s červenou hvězdou. V roce 1822 uprchl do Švýcarska a potom do Ameriky.

Demokratičnost americké společnosti na něho ve srovnání s rakouským absolutismem silně zapůsobila a popisuje tyto dva odlišné režimy v knihách „Rakousko - jaké je“, „USA - jaké jsou“ a „Američané - jací jsou“. Později poznal i negativní stránky americké civilizace a jednu z nich - tragédii amerických Indiánů vylíčil v románu o indiánském náčelníkovi „Tokeah aneb Bílá růže“. Roku 1832 se vrací do Švýcarska, kde roku 1864 umírá. Na skalní ostrožně pod vyhlídkou je vyvinut porost teplomilné doubravy s výskytem modřence chocholatého, třemdavy bílé, roháče obecného, dudka chocholatého a dalších vzácných druhů.

[21] Popice – pravěké osídlení z mladší doby kamenné. První zmínka je z roku 1252. Je zde kostel sv. Zikmunda z 2. poloviny 13. stol., přestavěný v 17. stol. Má dva oltáře: hlavní sv. Zikmunda a pobočný Panny Marie Pomocné. Kostel byl opraven v roce 1847, kdy byla také nově pokryta věž. Fara Křížovníků s červenou hvězdou z 1. poloviny 18. stol. Vedle fary rodný dům spisovatele Charlese Sealsfielda (vl. jménem Karl Anton Postl)

[22] Konice – převážně německá ves Konitz prvně zmíněna r. 1228, od r. 1980 část města Znojmo. Pův. dřevěný kostel sv. Jakuba Většího několikrát vyhořel, po požáru r. 1808 nekvalitně nahrazen cihlovým, zbořen r. 1907 a v letech 1907-1909 nově vybudován jako dominantní novogotická stavba. Barokní fara z r. 1763, krátce též působiště vynálezce bleskosvodu Prokopa Diviše, nahrazena novou r. 1902. Budova školy z r. 1914.

[34] Dyjákovice - první zmínky o obci Dyjákovice pochází z období kolem roku 1200, kdy při vysvěcování kostela v Louce daroval moravský markrabí Vladislav Jindřich Louckému klášteru desátek a patronát kostela v Dyjákovickách. Toto právo potvrdil r. 1220 i olomoucký biskup Robert a roku 1224 i sám papež Honorius III. Kostel v Dyjákovickách je zasvěcen sv. Vítu a je v jádru gotický. V roce 1577 byl opraven a rozšířen na náklady Louckého kláštera. V zahradě okolo kostela se dochovalo velké množství barokních soch.

[23] Dyjákovice – vinařská obec prvně zmiňována r. 1224. Prostý patrový barokní zámek Lichtenštejnů z konce 17. stol. později upraven na byty a kanceláře, po restituci nevyužit. Pozdně barokní kostel sv. Michaela archanděla z let 1757-1761 později upravován. Pozdně barokní fara z r. 1748. U kostela soubor barokních soch soustředěných z přilehlé oblasti. Na okraji novogotická kaple Panny Marie z r. 1886. Kamenná boží muka z doby kolem r. 1600. Východně rozlehlý areál vinných sklepů.

[24] Seefeld-Kadolz – městys leží v severovýchodním cípu okresu Hollabrunn v oblasti Weinviertelu při hranicích s jižní Moravou. Vznikl spojením obcí Seefeld a Großkadolz. nemá sice status města, ale měl právo pořádat trhy. Dominantou je zde stále obývaný a nedávno zrekonstruovaný zámek patřící rodině Hardegg, která vlastní i stejnojmenný hrad, a která se zde zabývá vinohradnictvím.

[25] Jaroslavice – městečko na potoce Daníži se rozkládá v úrodné nížině v nadmořské výšce 189 metrů. Okolí Jaroslavice bylo osídleno již v době kamenné, jak o tom svědčí naleziště sídliště lovců mamutů. Z historických památek, které připomínají bezmála 900 let starou historii obce, jsou nejzajímavější následující: renesanční zámek spolu s přilehlým parkem a kašnou. Nejprve zde stála dřevěná tvrz, později hrad, který byl několikrát vypálen. V 16. stol. byl vystavěn renesanční zámek, v němž byly provedeny barokní úpravy v 17. stol. italským stavitelem Domenikem Martelim. V letech 1730-36 byla provedena druhá barokní přestavba podle návrhu Fišera Emanuela z Erlachu (osobní přítel hraběnky Palavicini). Stropní freska v zámecké kapli je od Antona Maulpertsche. Jaroslavický zámek měnil často majitele a tím posledním byl August von Spee. Od r. 1945 byl zámek vlastnictvím státu a od r. 1990 obce. Zámek je nepřístupný a nynější majitel zámek plánuje rekonstruovat. Farní kostel svatého Jiljí vystavěn v letech 1788-91 s třemi oltáři a dvěma zvony. Pranýř z doby hrdelního práva (ulice Hrádecká), Mariánský sloup (nachází se na Náměstí u artézské studny). Další významné barokní sochy jsou umístěny v zámeckém areálu, u kostela, na fotbalovém hřišti a v polích za obcí. Jsou to sochy sv. Donáta, sv. Antoníny, Sv. Jana Nepomuckého, Nejsvětější Trojice aj.

[26] Slup – dříve zvaná i Čule, německy Zulb, je poprvé zmíněna k roku 1046 v listině padělané ve 12. století. V pravé listině se mluví o Slupi roku 1228. Na městečko byla Slup povýšena teprve v roce 1860. Na pečetích z roku 1649 je v pečetním poli štít, u jeho spodku kopeček, z něhož vyrůstají tři lilie, prostřední směřuje kolmo vzhůru, pravá k pravému, levá k levému boku štítu.

Vodní mlýn ve Slupi (národní kulturní památka ve správě Technického muzea v Brně). Renesanční, nově zrekonstruovaná budova je vybavena čtyřmi různými mlýnskými složenými

(české složení, kašové složení, umělecký mlýn a válcový mlýn), která jsou návštěvníkům předváděna v ukázkovém provozu. V obytných prostorách je umístěna nová expozice vývoje mlynářství od pravěku po 20. století. Budova mlýna náleží mezi nejvýznamnější a architektonicky nejpozoruhodnější objekty svého druhu na našem území. Původně šlo zřejmě o gotickou stavbu. V první čtvrtině 17. století byla budova radikálně přestavěna v pozdně renesančním stylu. Pozdější úpravy a přestavby objektu nenarušily ve svém celku tuto základní přestavbu a dnes je tedy budova mlýna ojedinělou památkou renesančního užitkového stavitelství.

[27] Lampelberg - malý hrádek ve viniční oblasti Ječmeniště na česko rakouských hranicích byl zbudován v roce 1860 na nejvyšším pahorku v lokalitě. Právě z tohoto místa je nejlepší výhled do krajiny. Nachází se zde kulatá věž, pod níž je místnost pro hotaře a bývalá maštal pro koně. V současné době zde můžete navštívit sezonní vinárnu s občerstvením.

[28] Vrbovec – území, v němž leží obec, bylo osídleno lidmi již v pravěku. První písemná zpráva o existenci osady pochází z roku 1137 (Vrbov). Prvními obyvateli byli Slované. V roce 1230 se tu prý na pozvání louckých premonstrátů usadili němečtí kolonisté z rýnské oblasti, kteří s sebou údajně přinesli vinnou révu. Farní kostel je zasvěcen Stětí sv. Jana Křtitele. Původní stavba byla starobylá, románská. Roku 1747 byl kostel zničen požárem. V roce 1727 – 67 byl kostel přestavěn. Další přestavby a opravy proběhly koncem 19. století. Fara se připomíná již roku 1222.

[29] Citonice – obec prvně zmiňována r. 1252. Pozdně barokní kostel sv. Jana a Pavla z doby kolem r. 1769 upravován v letech 1814 a 1841. Barokní socha sv. Jana Nepomuckého. Dochovány hodnotné lidové stavby, zejména stodoly.

[30] Horní Břečkov – první písemnou historickou zmínkou o Břečkově je listina pocházející z 28. září 1323, kterou král Jan Lucemburský zaměnil s Jindřichem z Lipé zeměpanské statky moravské Vranov a Jevíčko za statek Tachovský v Čechách. Kostel v Břečkově je jedním z dvanácti nejstarších kostelů na jižní Moravě. Tento kostel byl zasvěcen sv. Klimentovi. Práví se, že původně na místě kostela stála kaple zvaná Zwölferin, která byla roku 1748 přestavěna nákladem Vranovské hraběnky Altmanové. Při přestavbě byl v kostelní zdi objeven kámen s vytesaným letopočtem 1198 a natřený červenou hlínkou.

[31] Čížov – obec v ochranném pásmu NP. První zmínka je z roku 1323. Kaple Panny Marie Bolestné z roku 1756. V okolí obce zjištěny nálezy z mladší doby kamenné. Dochovaná původní vesnická zástavba, dnes hojně využívána chalupáři. Obec je ze všech stran obklopena národním parkem. Je zde Návštěvnícké středisko a Lesní správa - pracoviště Správy NP. Na konci obce podél pohraniční silnice je zachována část ženijně - technických zátarasů. Památník představující jedinou dochovanou ukázkou části bývalé zelené opony v tehdejší Československé socialistické republice. Hermeticky uzavírala státní hranici s Rakouskem a Německou spolkovou republikou. Zátaras byly opatřeny signální soustavou, která prakticky znemožňovala jeho nepozorované překonání. Linie této stavby byla několikrát přesunována směrem do vnitrozemí. Poslední verze měla podobu 20 m široké linie s drátěným plotem a signální stěnou, oraným pásem ošetřovaným totálním herbicidem a obslužnou asfaltovou komunikací. Součástí železné opony byla i různá přídatná ženijní zařízení (ježkové a jehlanové zátaras, dělobuchy, osvětlovací rampy, strážní věže apod.). Tento komplex zařízení znamenal i velký zásah do přírody a krajiny, který ještě dnes viditelně ovlivňuje území Národního parku Podyjí.

[43] Hardegská vyhlídka – Skýtá mimořádný pohled do údolí Dyje a na město Hardegg. Původní vyhlídkový altánek z roku 1885 se nazýval Luitgardinou vyhlídkou. Později zpustl a byl zcela zničen. Altánek byl rekonstruován Rakouským klubem turistů a v roce 1990 byl jako dar předán tehdejší Správě CHKO Podyjí. Pod vyhlídkou jsou výrazné skalní amfiteátry s chráněnými druhy rostlin a živočichů.

[42] Hardeg – nejmenší město Rakouska s farním kostelem sv. Víta z 1. pol. 13. stol. V podzemních prostorách se nalézá hrobka, do níž bylo pohřbeno několik generací pánů z Hardeggu. Pod kostelem stojí kruhový karner z r. 1160. Jeho spodní prostor sloužil jako kostnice, horní jako kaple. Hardegg leží na soutoku Dyje a jejího nejsilnějšího přítoku mezi Vranovem a Znojmem - potoka Fugnitz. Městečku dominuje hrad vystavěný ve 12. – 13. stol. Dnes jsou na hradě umístěny památky na Maxmiliána Habsburského, který byl jako mexický císař zavražděn r. 1867. Část expozice doplňují sbírky umění starých Mayů, Inků a Aztéků. Východisko turistických cest. Hraniční přechod pro pěší a cyklisty.

Pod správu města Hardeg patří též obce Merkersdorf, poblíž kterého se nachází hrad Kaja a Niederfladnitz se zámkem jehož vlastníky byl rod Auerspergů, jejichž jedna větev vlastnila zámek ve Slatiňanech.

[41] Hrad Kaja – zřícenina hradu nad jižním břehem Dyje, postaveného v polovině 12. století pány z Chiowe (Kaja) jako součást obranné linie podél rakousko-moravské hranice. První písemná zmínka 1196. Niklas von Kaja prodal roku 1376 rodinné sídlo rakouskému vévodovi Rudolfovi IV. Habsburskému, který jej o 16 let později přenechal majitelům nedalekého Hardeggu. Ti na hradě nebydleli a zanedbávali jeho údržbu, čehož využili Jan a Jindřich z Lipé, kteří z něj koncem 14. století učinili loupeživé hnízdo, ze kterého přepadali vesnice v širokém okolí. Mezi lety 1425–27 jej dobyli husité, poslední rozmach zažil za pánů z Eytzingu, jimž patřil od roku 1430 jako léno. Opuštěn koncem 16. století. Od roku 1945 patří rodu Waldstein-Wartenberg, tedy původně českým Valdštejnům. Ti ho roku 1969 pronajali spolku, který zahájil jeho postupnou obnovu a zřídil zde malé museum.

[42] Retz – město známé jako vinařská obec a městská památková rezervace. První zmínka o městu je z r. 1180, kdy je označeno jako Rezze, což je jméno pravděpodobně slovanské. Staré město je obeháno z části zachovanými hradbami s několika věžemi. Ve středu náměstí stojí renesanční radnice, vytvořená v l. 1568 – 69 z mariánské kaple. Z radnice vede vchod do podzemních katakomb vzniklých z vinných sklepů, rozkládajících se pod celým městem. Na náměstí je řada domů z 16. – 18. stol. Renesanční verderberhaus s průjezdní branou pochází z l. 1577 – 83 a protilehlý dům se sgrafitovou výzdobou fasády z r. 1576. Dominikánský kostel, dokončený r. 1296 byl jednou z prvních trojlodních staveb v Rakousku. Zámek Gatterburg pochází z let 1660 – 80. Barokní kostel sv. Štěpána byl postaven v r. 1728 na místě dřívějšího románského kostela. V Retzu se každoročně koná slavnost vinobraní. Slaví se tři dny. V tradičním vinařském průvodě, hornickém trhu a velkolepém šenkování letošního vína ožívají staré vinařské tradice. K vrcholům patří obrovský ohňostroj a obě městské kašny, z nichž po celý jeden den nevytéká voda ale víno.

Na návrší nad městem stojí již poslední provozuschopný větrný mlýn z r. 1772. V jeho blízkosti jsou zbytky barokní křížové cesty a malý hřbitov, na němž jsou pohřbeni cizí státní příslušníci, kteří v průběhu 2. svět. války zemřeli v Retzu a nejbližším okolí.

[43] Oberretzbach – obec připomínaná r. 1170 jako Retzbach. Gotický kostel sv. Kateřiny ze 14. stol. se zbytky středověkého opevnění.

Mitterretzbach – vinařská obec, připomínaná r. 1258. Pozdně gotický kostel sv. Markéty s polychromovanou sochou Madony s dítětem z doby kolem r. 1630.

Unterretzbach – barokní kostel sv. Jakuba z l. 1725 – 27 se zbytky starší stavby v obvodovém zdivu. V interiéru barokní fresky a rokokový svatostánek z 18. stol. s kopií Pražského jezulátka. V Unterretzbachu stojí nejstarší vinný sud Rakouska.

[44] Heiliger Stein – vyhlídkové a kultovní místo, ke kterému se váže řada pověstí. V současnosti se na Svatém Kameni nachází několik objektů: kámen s mísovitými prohlubněmi obklopený dalšími kulatými kameny, kaple U Svatého kamene, odkryté základy zbořeného kostela a dále vyhlídkový ochoz. Z ochozu je daleký výhled do okolí na Hnanice, pohraniční pás směrem k Hatím, ale zejména do Rakouska do okolí Retzu. Báje o Svatém kameni se vrací až do pravěkých dob. Existují zprávy o obětních darech a zázračných léčebných účincích. V jisté vzdálenosti se nachází zvláštní sloup a řetěz z kuličkovitých kamenů, který končí před Svatým kamenem. Toto prastaré pohanské kultovní místo u Mitterretzbachu je hlavní atrakcí první mezinárodní Wünschelrutské cyklistické stezky.

[45] Hnanice - obec v ochranném pásmu NP. První zmínka o obci z roku 1210. Obec leží na trase prastaré solné stezky. Pozdně gotický chrám sv. Wolfganga se studnou v kapli z let 1480 - 96 byl proslulým poutním kostelem. Po poškození za třicetileté války byl nově zaklenut. Původní klenby se zachovaly pouze v tzv. válečné kapli, pod kruchtou a ve věži. Zachovalý areál vinných sklípků. V obci a okolí velké množství drobných sakrálních staveb. Severním směrem od Hnanic je chráněné území přírodní památky Fládnitzské vřesoviště a jihozápadním směrem přírodní památka Horecký kopec.

[46] Šatov - vinařská obec zde byla založená kolem roku 1200, na městečko povýšená v r. 1497. Kostel sv. Martina původně pozdně gotický. V obci zachováno velké množství objektů původní

vesnické zástavby. Velké množství dodnes funkčních vinařských staveb (lisovny vína a vinné sklepy).

Malovaný sklep - je vyzdobený naivním uměním na pískovcových stěnách sklepa. Sklep vymaloval v letech 1938 - 68 jednoruký amatérský malíř Maxmilián Apetauer. Prohlídka trvá 60 min. Otevřeno: září So, Ne od 9:00-12:00 a 13:00-18:00

Pěchotní srub „Zahrada“ – Technické muzeum v Brně od roku 2006 provozuje pěchotní srub MJ – S3 Zahrada, kde probíhají pravidelné prohlídky s průvodcem. Srub je uveden do podoby z osmdesátých let. Je vybaven původní výzbrojí a výbavou, kterou zde armáda používala v letech 1960 – 1999, včetně dvou pevnostních kanónů vz. 44/59. V Areálu čs. opevnění dále můžete vidět řopík vz. 37, protitankové a protipěchotní překážky, nebo pohraniční strážní věž a repliku signální stěny, chránící hraniční pásmo. Při speciálních akcích bývá srub ožívován vojenskou posádkou v podání členů klubů vojenské historie.

[47] Popická kaple - uprostřed vřesoviště kaple Panny Marie Bolestné z roku 1815 postavená obcí po morové epidemii. Kaple v 70. letech tohoto století zcela zpusťla. Podle dochovaných obrazových materiálů byla v roce 1993 dokončena její rekonstrukce. V kapli se každý měsíc konají poutě. Kolem kaple rostou Popické lípy. Stáří lip se odhaduje na 120 let. Pod jejich korunami kdysi odpočívali na kamenné lavici rolníci, kteří zde obdělávali svá pole a pásli dobytek. Lípy jsou příkladem duchovního sepětí lidí s krajinou, v průběhu staletí se u nich zastavily tisíce věřících. Staly také němými svědky obou světových válek, násilného poválečného odsunu původních usedlíků i příchodu nových obyvatel obce. Spolu s kaplí, studnou a posezením dnes lípy vybízí turisty přicházející po červené značce k zastavení a ztišení se.

[48] Mašovice – oblast Mašovic byla osídlená již dávno před samotným založením obce, svědčí o tom nálezy kamenných hlazených nástrojů, ale také hliněná keramika. Samotné založení obce Mašovice se vztahuje k roku 1046. První písemná zmínka o Mašovicích je již z roku 1052, je to listina, kterou Břetislav I. daroval mezi jinými statky obec Mašovice staroboleslavské kapitule. Mezi nejstarší dominantu obce patří kostel, který je zasvěcený sv. Janu Křtiteli. V jádru gotická stavba, první zmínky pocházejí ze 13. století., s úpravami ze 17. a 19. století. Boží muka pochází z roku 1639.

[49] Lesná – na vých. okraji obce obnovený větrný mlýn holandského typu, v němž je zřízena vinárna. Muzeum motocyklů s cca 100 ks historických motocyklů, sidecarů a automobilů.

[50] Vranov nad Dyjí – původně zeměpanský hrad na ochranu jižní hranice přemyslovského státu, o němž se zmiňuje již Kosmova kronika r. 1100. Ve 14. stol. přechází do majetku šlechty. Městečkem od r. 1323. Po částečném zničení za třicetileté války a požárem r. 1665 zahajují koncem 17. stol. Althannové pravděpodobně podle plánů J. B. Fischera z Erlachu jeho přestavbu na barokní zámek. Architektonickým těžištěm zámku je Sál předků o rozměrech 25 x 15 x 15 m se sochami pánů z Althannu od T. Krackera a s freskou v kupoli od J. M. Rottmayra. Další významnou součástí zámku je zámecká kaple z přelomu 17. a 18. stol. s freskou v kupoli od I. Heinitze. Dalšími úpravami prošel zámek ještě v 18. stol. Tehdy bylo upraveno i zámecké okolí na přírodní park s řadou drobných staveb. Z nejstaršího období se dochovala pouze hradební zeď a tři věže. Po rekonstrukci v l. 1973 – 79 se stal vranovský zámek jedním z našich nejpozoruhodnějších státních zámků. V podhradí vznikla osada, povýšená r. 1515 na městečko. Kostel Nanebevzetí P. Marie je v jádru pozdně románský z pol 13. stol., přestavěný kolem r. 1717 podle návrhu J. B. Fischera z Erlachu. Z téže doby pochází i fara, upravená na přelomu 18. a 19. stol. Koncem 18. stol. byla v obci založena manufaktura vyrábějící kvalitní kameninové výrobky se značkou Frain, která zanikla r. 1882. Na skalnatém návrší nad silnicí na Znojmo kříž hraběnky Mniszkové z r. 1846 a u první serpentiny nahoře barokní kaple Nejsvětější Trojice z konce 18. stol.

[51] Vranovská přehrada – největší vodní nádrž na Dyji. Hráz o délce 292 m a šířce 60 m byla postavena podle švýcarského projektu v letech 1930 až 1933. Délka jezera přes 30 km, dosahuje až k obci Podhradí nad Dyjí. Poblíž hraze přes zátoku visutá lávka. Byla postavena v roce 1993 podle plánů týmu architektů vedených J. Stráským. Mostovka lávky měří 252 metrů a je zavěšená na dvou, 28 metrů vysokých, pylonech. Hlavní visuté kabely jsou tvořeny 2 x 108 lany o průměru 15,5 mm.

[52] Boskovštejn – obec v údolí Jevišovky prvně připomínána r. 1586. Pozoruhodná goticko-renes. tvrz, jedna z nejlépe dochovaných na Moravě, vystavěna počátkem 16. stol. a renesančně

upravena kolem r. 1600, volně stojící budova s nárožními věžemi. V obci dochovány hodnotné lidové stavby. Východně u lesa památný dub a pomník americkým letcům. Severozápadně u rybníka Kabelka barokní kaple Panny Marie Bolestné z r. 1743, u ní kříž z r. 1906.

[53] Jiřice u Moravských Budějovic - malá obec se 60 obyvateli. Obec se rozkládá u západního okraje přírodního parku Jevišovka. Ve středu obce byl vybudován malý rybník a v budově obecního úřadu je Hasičské muzeum. Severním směrem od obce je zřícenina hradu Bukovina. Severním a východním směrem od obce se rozprostírají rozlehlé lesy přírodního parku. Okolí obce je zajímavým geologickým nalezištěm, byly tu objeveny opály, odrůdy chalcedonu. První písemná zmínka o obci je z roku 1349. Nad obcí 10 metrů vysoká dřevěná rozhledna. K rozhledně vede meditační křížová cesta, jejíž součástí je 14 zastavení doplněnými obrazy Bedříšky Znojenské. Areál byl slavnostně otevřen 11. září 2011 a je volně přístupný.

[54] Jevišovice - první zmínka o tomto městě pochází z roku 1286. Samotné Jevišovice byly vždy českým městem, kde se dařilo nejrůznějším živnostem, řemeslům a spolkům. Zajímavé je historické jádro města s budovami z 18. a 19. století, řada soch, převážně z 18. století. Starý zámek - nachází se na skalnatém ostrohu nad údolím Jevišovky, kde byl vybudován v letech 1423 – 1426 náhradou za zbořený „Starý hrad“ na protějším břehu. V současnosti zámek patří Moravskému zemskému muzeu v Brně a je veřejnosti přístupný. Součástí expozic je přístupný depozitář lidového nábytku, prezentace hradní kuchyně či archeologická sbírka Františka Vildomce, významného amatérského archeologa působícího na Znojensku v 1. polovině 20. století; připravována je expozice historie Jevišovicka. V současné době dokončuje MZM kompletní rekonstrukci a památkovou obnovu zámku.

Nový zámek – se nachází jihovýchodně od středu města, kde nechal počátkem 80. let 17. Louis Raduit de Souches století vybudovat dřevěný barokní lovecký zámeček. V roce 1879 nechal na jeho místě Karel Locatelli postavit vídeňskými architekty objekt ve stylu windsorské neogotiky, který se v nezměněné podobě dochoval dodnes. Po roce 1948 je zámek využíván jako domov důchodců. V sepětí s celoročně přístupným anglickým parkem a hodnotnými barokními a empírovými sochami

r. 1680 obráncem Brna, maršálem Janem Ludvíkem Raduitem de Souches (jeho rod pocházel z francouzského La Rochelle), který věnoval kostelu památnou sošku Panny Marie de Foi. Před kostelem sochy sedmi českých světců od znojenského sochaře J. T. Fischera. Obec je jedním z nejvýznamnějších poutních míst jihozápadní Moravy. Jsou zde bohaté archeologické vykopávky. Nejznámějším nálezem je Mašůvská venuše, která spolu s Věstonickou venuší symbolizují pradávnu ještě slávu moravských polí. Na hrázi rybníka kompletně zachovalý vodní mlýn z 30. let 20. stol. SV od obce stojí zbytky hradu Lapikus ze 14. stol.

[55] Hluboké Mašůvky - první písemná zmínka o obci je z r. 1220. Je to zemědělská obec se zaměřením na rostlinnou výrobu, především obiloviny, řepku olejkou a slunečnice. Dominantou obce je poutní kostel Navštívení Panny Marie, založený jezuitská kolej v letech 1740–1756 na půdorysu ve tvaru kříže. Svými rozměry sklep představuje světovou raritu, hlavní chodba s obrovskými sudy po obou stranách je 110 metrů dlouhá a necelých deset metrů široká, rameno kříže pak měří 56 metrů, klenby jsou šest a půl metru vysoké, v kopuli o jeden a půl metru vyšší.

[56] Přímětice - jsou bývalá vesnice, dnes okrajová čtvrť města Znojma, rozšířená o sídliště a čtvrť s rodinnými domky. Působíště Prokopa Diviše. Ve staré části se nachází Křížový sklep. Sklep si nechala postavit znojenská pohledově mimořádně působivý. Kostel svatého Josefa – mohutná empírová stavba z roku 1830, tvoří spolu se Starým zámkem pohledovou dominantu městečka. Nahradil zrušený kostel sv. Mikuláše, který stával na dnešním hřbitově.

Sýpka - památkově chráněná stavba z pol. 18. století, kterou vlastní Moravské muzeum v Brně, se mění v jednu z dominant cestovního ruchu v Jevišovicích. Od října 2012 je v ní umístěné krokodýlí terárium, které provozuje Agrodružstvo Jevišovice.

Přehrada na řece Jevišovce je jedna z nejstarších vodních nádrží ve střední Evropě. Byla vystavěna v letech 1894–1897 jako zábrana proti povodním a díky svému technickému řešení byla vyhlášena technickou památkou.

